

Liquidity Management Tools (LMTs)

เครื่องมือบริหารความเสี่ยงสภาพคล่องกองทุนรวม

คืออะไร??

เพื่อน ๆ เคยคิดไหมครับว่า ถ้าหากวันใดวันหนึ่งตลาดทุนเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดจนทำให้ตลาดทุนเกิดความผันผวนของราคา และปริมาณการซื้อขายจำนวนมากอย่างมีนัยสำคัญ เช่น อยากซื้อแต่ก็ต้องซื้อในราคาที่แพงมาก หรืออยากขายก็ไม่มีคนมารอซื้อจนต้องขายราคาที่ต่ำกว่าจนแทบจะทำไมไหว

ปัจจุบันทางบริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนได้มีเครื่องมือที่คอยมาช่วยบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ของกองทุนรวม หรือที่เรียกว่า **Liquidity Management Tools (LMTs)** ซึ่งจะมาช่วยทำให้การบริหารจัดการกองทุนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และส่งผลดีต่อผู้ถือหน่วยโดยภาพรวมครับ

เครื่องมือที่ว่ามันมีอะไรบ้าง แต่ละเครื่องมือมีลักษณะการใช้งานอย่างไร มาดูกันผ่านภาพ infographic นี้เลย

เพื่อน ๆ ยังจำกันได้ไหม

ช่วง COVID-19 ระบาดแรก ๆ เรากลัวและไม่รู้อนาคตจะเป็นอย่างไร
หลายคนพร้อมใจกันเทขายหุ้นและกองทุนรวม
เพื่อถือเงินสดเก็บไว้ให้อุ่นใจ

จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าทุกคนพร้อมใจกัน เทขายกองทุนจำนวนมากในวันเดียวกัน

- กองทุนขาดสภาพคล่อง → ไม่มีเงินสดเพียงพอชำระค่าไถ่ถอน
 - กองทุนเร่งขายหลักทรัพย์ → ต้องขายในราคาต่ำมาก (หุ้น, หุ้นกู้, พันธบัตร)
- ผลก็คือ** คนขายกองทุนวันนั้น → ได้ราคาต่ำลง
คนที่ยังถือกองทุนอยู่ → NAV ลดลงมา

ผลกระทบ

หากกองทุนถูกขายจำนวนมากพร้อม ๆ กัน

กองทุนขาด “สภาพคล่อง” → ไม่มีเงินสดจ่ายคืนผู้ขายหน่วย
ลงทุนในเวลาที่กำหนด

ดังนั้น “การบริหารความเสี่ยงสภาพคล่อง” จึงสำคัญมาก

รู้หรือไม่ว่า

คนทั่วไปต้องมีเงินสดหรือสภาพคล่องไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน กองทุนรวมก็เช่นกันที่ต้องมีสภาพคล่องไว้รองรับการชำระค่าขายคืนให้แก่ผู้ถือหน่วยที่ไถ่ถอน และนำเงินส่วนมากไปลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาผลตอบแทนแก่ผู้ถือหน่วยนั่นเอง

LMTs

(Liquidity Management Tools)

คือ เครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของกองทุนรวม เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้ลงทุนโดยรวมและเป็นไปตามแนวทางสากลในการรักษาเสถียรภาพของกองทุน

บลจ. จะใช้ LMTs เมื่อไหร่

- ตลาดหุ้นผันผวนรุนแรง เช่น เกิดโรคระบาดและภาวะสงคราม
- เกิดการไถ่ถอนหน่วยลงทุนจำนวนมาก
- ผู้ที่มีการซื้อขายหน่วยลงทุนในปริมาณสูงมากจะได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ที่มีการซื้อขายในปริมาณน้อย
- ผู้ถือหน่วยลงทุนที่ไม่มีการซื้อขายหน่วยลงทุนก็จะไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ จากการใช้ LMTs

LMTs มี 7 ประเภท

ผู้ลงทุนที่ทำธุรกรรมเป็นผู้รับภาระ
ค่าใช้จ่าย โดยการจ่ายค่าธรรมเนียม
เพิ่มหรือ ถูกปรับ NAV ต่อหน่วย

- Liquidity Fee
- Swing Pricing
- Anti-Dilution Levies (ADLs)

ผู้ลงทุนยังมีความอิสระ
ในการทำธุรกรรมเหมือนเดิม
แต่เพิ่มเติมคือมีค่าธรรมเนียม

การจำกัดการทำธุรกรรมของผู้ลงทุน
ในการซื้อและขายคืนหน่วยลงทุน
ในบางกรณี

- Notice Period
- Redemption Gate
- Side Pocket
- Suspension of Dealings

ความอิสระในการทำธุรกรรม
ของผู้ลงทุนถูกจำกัดในบางกรณี

บลจ. ได้มีการเปิดเผยรายละเอียดของ LMTs ไว้ในหนังสือชี้ชวนของกองทุน ซึ่งผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ของแต่ละ บลจ. และเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ล.ต.

Liquidity Fee

คือการขายสินหน่วยลงทุนหรือสับเปลี่ยนออก โดยเข้าข่ายเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เช่น ขายคืนเกินกว่าปริมาณที่กำหนด หรือขายคืนเร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้

Swing Pricing

คือการปรับมูลค่าหน่วยลงทุนที่ขายหรือรับซื้อคืน เพื่อสะท้อนต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของกองทุนรวม หากในวันนั้นมีปริมาณการซื้อขายหน่วยลงทุนสุทธิมากผิดปกติ

กองทุนจะกำหนดปัจจัยเพื่อชี้วัดมูลค่าการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนที่เกินกว่าปกติไว้ล่วงหน้า และจะพิจารณาใช้ swing pricing เฉพาะกรณีที่จำเป็นเท่านั้น

และในวันใดที่มูลค่าการขายหน่วยลงทุนสุทธิ เกินกว่าที่กองทุนกำหนดไว้ กองทุนอาจใช้ swing pricing เพื่อปรับมูลค่าหน่วยลงทุนลดลงเล็กน้อย เพื่อให้สะท้อนต้นทุนจากการขายหลักทรัพย์ค่ะ

$$\text{NAV swing} = \text{NAV} - C$$

C คือ swing pricing factor

แต่หากในวันใดที่มูลค่าการซื้อหน่วยลงทุนสุทธิเกินกว่าที่กองทุนกำหนดไว้ กองทุนอาจใช้ swing pricing เพื่อปรับมูลค่าหน่วยลงทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพื่อให้สะท้อนต้นทุนจากการซื้อหลักทรัพย์นั่นเองค่า

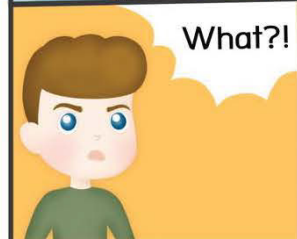
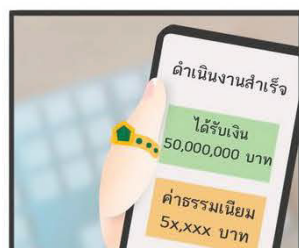
$$\text{NAV swing} = \text{NAV} + C$$

C คือ swing pricing factor

Anti-Dilution Levies (ADLs)

คือการเพิ่มค่าธรรมเนียมการซื้อขายหน่วยลงทุนที่สะท้อนต้นทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์ของกองทุนรวม

ADLs คือค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นในวันที่มีการทำธุรกรรมมูลค่าเกินกว่าที่กองทุนกำหนดเพื่อชดเชยต้นทุนการซื้อขายตราสารที่กองทุนจำเป็นต้องตัดสินใจทำธุรกรรมในช่วงที่ตลาดขาดสภาพคล่องหรือผันผวนมากกว่าปกติ โดยจะเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ทำธุรกรรมในวันนั้นทุกคน

**ทั้ง Liquidity Fee, Swing Pricing, และ ADLs จะถูกใช้เมื่อไหร่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของกองทุนค่ะ โดยคำนึงถึงการรักษาประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนโดยรวมเป็นสำคัญ

Redemption Gate

คือการกำหนดระดับเพดานการชำระค่าขายคืนหน่วยลงทุน โดยในวันที่กองทุนใช้เครื่องมือนี้ ผู้ลงทุนจะทยอยได้รับเงินคืนในสัดส่วนเท่า ๆ กัน

ในวันนี้กองทุนของเรามีประกาศใช้ redemption gate อยู่ที่ 10% ของ NAV ค่ะ
สมมติกองทุนมีขนาด 1,000 ล้านบาท
Redemption gate 10% เท่ากับรับ order ได้แค่ 10% หรือ 100 ล้านบาท โดยส่วนที่เกินเพดานชำระคืนจะนำไปรวมกับคำสั่งขายในวันถัด ๆ ไป และชำระคืนต่อไปค่ะ

รับคำสั่งขายคืน

แวนขายหน่วยลงทุน 90 ล้านบาท

แมนขายหน่วยลงทุน 30 ล้านบาท

จัดสรรค่าขายคืน

แวนได้รับเงินคืนค่าขายหน่วยลงทุน $90/120 \times 100 = 75$ ล้านบาท (เหลืออีก 15 ลบ.)

แมนได้รับเงินคืนค่าขายหน่วยลงทุน $30/120 \times 100 = 25$ ล้านบาท (เหลืออีก 5 ลบ.)

จัดสรรค่าขายคืนส่วนที่เหลือในวันถัดไป

ได้รับเงินคืนค่าขายหน่วยลงทุนที่เหลือ 15 ล้านบาท

ได้รับเงินคืนค่าขายหน่วยลงทุนที่เหลือ 5 ล้านบาท

*คำสั่งที่ค้างจะถูกนำไปรวมกับคำสั่งขายคืนที่เข้ามาใหม่ และ บจจ. ทยอยจ่ายเงินจนครบ

Notice Period

คือ ข้อกำหนดให้ผู้ลงทุนต้องมีการแจ้งล่วงหน้าในการไถ่ถอนหน่วยลงทุน โดยเป็นเงื่อนไขสำหรับผู้ลงทุนที่ทำรายการในปริมาณมากเท่านั้น

กองทุนของเรามีนโยบายว่า “หากท่านประสงค์ที่จะขายคืนหน่วยลงทุนมากกว่า 20 ล้านบาท ท่านจะต้องแจ้งล่วงหน้าก่อน 3 วันทำการ”

* t = วันที่ทำรายการ

* บลจ. กำหนดเกณฑ์ล่วงหน้าว่า ถ้าขายเกินปริมาณที่กำหนด จะต้องแจ้งล่วงหน้ากี่วัน

จ. 25 พ.ย.

อยากขายกองทุนเอาเงินไปลงทุนอย่างอื่นดีกว่า อิม... ลัก 25 ล้านบาท น่าจะพอนะ

เอ้อ จริงด้วย

คำสั่งขายหน่วยลงทุนของเราเข้าข่าย notice period นีนา

ตามที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือชี้ชวนแล้ว หากนักลงทุนต้องการขายเกิน 20 ล้านบาท จะแจ้งต้องล่วงหน้า โดย บลจ. จะทำรายการให้ใน 3 วันทำการ

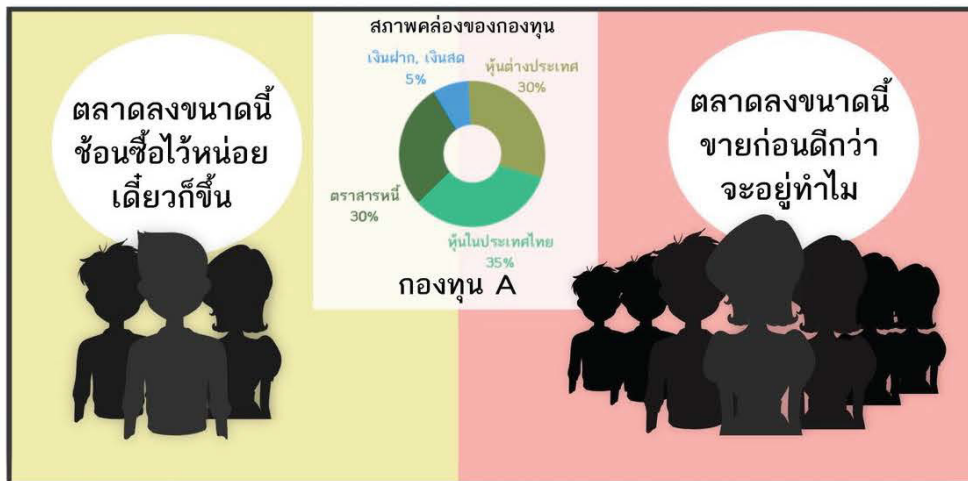
Side Pocket

คือการแยกตราสารผิดนัดชำระหนี้หรือขาดสภาพคล่อง
ไม่นำมาคำนวณ NAV

Suspension of Dealings

คือ การระงับการซื้อขายหน่วยลงทุนชั่วคราว เพื่อจำกัดผลกระทบจากความผันผวน และเพื่อรักษาประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนโดยรวม

สำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือต่าง ๆ สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากข้อมูลในหนังสือชี้ชวนของกองทุนรวม หรือบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมที่ท่านใช้บริการ